

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Josefa Baxy, JUDr. Jakuba Camrdy, JUDr. Jana Passera, JUDr. Lenky Kaniové, JUDr. Radana Malíka a JUDr. Jana Vyklického v právní věci navrhovatele: **O. Č.**, proti odpůrcům: **1) Státní volební komise**, se sídlem nám. Hrdinů 3, Praha 4, **2) Ing. Miloš Zeman**, bytem Brdičkova 1917/9, Praha 5, a **3) Ing. Vratislav Mynář**, bytem Osvětimany 274, okr. Uherské Hradiště, odpůrci 2) a 3) zastoupeni JUDr. Janem Vondráčkem, advokátem se sídlem Zbraslavské nám. 458, Praha 5, o návrhu na neplatnost volby prezidenta,

t a k t o :

- I. Návrh **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1.] Včas podaným návrhem se navrhovatel domáhal vyslovení neplatnosti voleb a neplatnosti volby prezidenta republiky, ve které byl v druhém kole hlasování zvolen Miloš Zeman.

[2.] Navrhovatel uvedl, že kampaň i argumentace Miloše Zemana byla vedena lživě s cílem zdiskreditovat druhého kandidáta Karla Schwarzenberga. Ten měl získat nálepku podporovatele sudetských Němců a nečeského kandidáta.

[3.] Miloš Zeman proto překroutil názor Karla Schwarzenberga na odsun sudetských Němců a na tomto tématu dál stavěl. Vedle pravdivé informace o členství otce manželky Karla Schwarzenberga v NSDAP volební tým Miloše Zemana tvrdil, že v rodovém sídle, kde manželka Karla Schwarzenberga pobývá, visí obrazy s hákovými kříži a hajlujícími lidmi. Ve skutečnosti ovšem její rodina tuto nemovitost prodala již v roce 1730. Miloš Zeman rovněž lživě tvrdil, že Karla Schwarzenberga podpořil v listu Süddeutsche Zeitung

předseda sudetoněmeckého landsmanšaftu B. P. Poté, kdy B. P. tuto informaci popřel, Miloš Zeman uvedl, že zmíněná podpora nevyšla v Süddeutsche Zeitung, ale v Britských listech. Ty však informaci rovněž popřely.

[4.] Miloš Zeman rovněž nepravdivě nařkl Karla Schwarzenberga, že vyhnal ze zámku Čimelice svou přítelkyni T. B., která se však podle svého vlastního prohlášení ze zámku odstěhovala v osmdesátých letech cca devět nebo deset let předtím, než byl zámek restituován Karlu Schwarzenbergovi.

[5.] Konečně pak navrhovatel poukázal na inzerát v deníku Blesk ze dne 25. 1. 2013, obsahující lživé argumenty s negativním obsahem o Karlu Schwarzenbergovi, jehož poškodil. Tento inzerát navíc neměl v rozporu s § 35 odst. 3 zákona č. 275/2012 Sb., o volbě prezidenta republiky, uvedeny informace o zadavateli a zpracovateli této propagace.

[6.] Navrhovatel je přesvědčen, že volební kampaň probíhala v rozporu s § 35 odst. 2 zákona o volbě prezidenta republiky a ze strany Miloše Zemana došlo k poškození Karla Schwarzenberga a ovlivnění voličů v jeho neprospěch.

II.1

[7.] Odpůrce 1) konstatoval, že nemá pravomoc k tomu, aby do volební kampaně jakkoliv vstupoval a vyšetřoval, zda nedošlo k porušení zákona.

II.2

[8.] Podle odpůrců 2) a 3) neexistuje právní norma, na základě níž by bylo možné vyslovit neplatnost volby prezidenta. Ustanovení § 66 odst. 2 zákona o volbě prezidenta republiky stanoví pouze předpoklad pro aktivní legitimaci k podání návrhu, nikoliv důvody pro vyslovení neplatnosti.

[9.] Odpůrci 2) a 3) popřeli, že by došlo k porušení zákona o volbě prezidenta republiky a že by odpůrce 2) zkreslil slova Karla Schwarzenberga týkající se odsunu sudetských Němců. Informace týkající se rodového sídla manželky Karla Schwarzenberga byla převzata z relevantního zdroje, přičemž odpůrce 2) vyslovil adekvátní politování, jakmile se předmětná informace ukázala jako nepřesná. Sám navrhovatel navíc uznal, že informace o členství otce manželky Karla Schwarzenberga v NSDAP byla pravdivá. Také informaci týkající se B. P. odpůrce 2) čerpal z relevantních zdrojů. Skutečnost, že se tyto zdroje ukázaly jako ne zcela přesné, nezpůsobuje protiprávnost předmětného vyjádření. Navíc odpůrce 2) opakovaně uvedl danou věc na pravou míru zejména v debatách vysílaných Českou televizí. Vyjádření odpůrce 2) o T. B. nelze označit za lživé, ale nanejvýš nepřesné, protože T. B. zámek v Čimelicích skutečně opustila. Dále odpůrci 2) a 3) popřeli, že by měli cokoliv společného s vydáním inzerátu v deníku Blesk ze dne 25. 1. 2013, za jeho obsah proto nenesou jakoukoliv odpovědnost.

[10.] I kdyby snad k porušení zákona došlo, nebylo způsobilé ovlivnit výsledek volby. Tvrzená porušení totiž představují pouze zanedbatelnou rovinu celé mediální kampaně. Prezidentský kandidát je veřejnou osobou, proto musí snést vyšší míru zásahů. Odpůrci 2) a 3) poukázali také na to, že navrhovatel nedoplnil svá tvrzení o příslušné důkazy. Závěrem

odpůrci 2) a 3) zpochybnili aktivní legitimaci navrhovatele, protože ji navrhovatel neprokázal.

III.

[11.] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval tím, zda jsou v dané věci splněny podmínky řízení, a shledal, že návrh obsahuje veškeré zákonem stanovené náležitosti (§ 37 odst. 3 a § 93 odst. 2 s. ř. s.) a byl podán osobou oprávněnou (§ 90 odst. 5 s. ř. s.) ve lhůtě sedmi dnů po vyhlášení celkového výsledku volby prezidenta republiky (§ 66 odst. 1 ve spojení s § 73 odst. 3 zákona o volbě prezidenta republiky) u věcně a místně příslušného soudu (§ 68 zákona o volbě prezidenta republiky a § 92 s. ř. s.).

[12.] V první řadě Nejvyšší správní soud nesouhlasí s názorem odpůrců 2) a 3), podle nichž neexistuje právní základ pro vyslovení neplatnosti volby prezidenta republiky. Odpůrcům lze zčásti přisvědčit v tom, že rozhodné právní předpisy, tedy soudní řád správní ani zákon o volbě prezidenta republiky, neobsahují ustanovení, které by přímo stanovilo, že v případě, že soud shledá návrh důvodným, rozhodne o neplatnosti volby prezidenta republiky. Ustanovení § 66 odst. 1 zákona o volbě prezidenta republiky ovšem upravuje soudní řízení o „návrhu na neplatnost volby prezidenta“ a definuje okruh osob či skupin osob k němu aktivně legitimovaných. Odstavec 2 téhož ustanovení navíc stanoví, že „[n]ávrh na neplatnost volby prezidenta může podat navrhovatel, má-li za to, že byla porušena ustanovení zákona způsobem, který mohl ovlivnit výsledek volby prezidenta“. Nabízí se tedy otázka, z jakého důvodu by zákonodárce dával stanovenému okruhu osob aktivní legitimaci k podání návrhu na vyslovení neplatnosti volby prezidenta republiky, pokud by v pravomoci soudu příslušného k řízení o tomto návrhu (§ 68 zákona o volbě prezidenta republiky) nebylo v případě, že shledá návrh důvodným, právě vyslovit neplatnost volby prezidenta republiky.

[13.] Na § 66 zákona o volbě prezidenta republiky pak navazuje § 90 odst. 5 s. ř. s., v jehož první větě se již přímo uvádí, že za podmínek stanovených zákonem o volbě prezidenta republiky se mohou k tomu legitimované osoby „domáhat rozhodnutí soudu o neplatnosti volby“. Pravomoc Nejvyššího správního soudu rozhodnout o neplatnosti volby prezidenta republiky tedy nepochybně vyplývá z § 90 odst. 5 s. ř. s. ve spojení s § 66 zákona o volbě prezidenta republiky. Účelem daného řízení je zajistit účinnou ochranu proti takovým případným nezákonnostem v průběhu volby, které by mohly ovlivnit výsledek volby prezidenta. V případě důvodnosti návrhu bude tedy soudní ochrana zajištěna tak, že soud vysloví neplatnost volby prezidenta republiky nebo její části. O tom svědčí i § 90 odst. 5 věta pátá s. ř. s., jež stanoví, že „rozhodne-li soud o neplatnosti části volby prezidenta republiky, určí v usnesení, od kterého úkonu se volba prezidenta republiky bude opakovat“. Na uvedená ustanovení dále navazuje i § 59 odst. 2 zákona o volbě prezidenta republiky upravující opakovanou volbu. Podle tohoto ustanovení „[o]pakovaná volba prezidenta nebo opakování části volby prezidenta se koná, shledá-li soud návrh na neplatnost volby prezidenta (§ 66) opodstatněným“. Upravuje-li zákon výslovně postup po vyslovení neplatnosti volby soudem, nelze tvrdit, že soud není oprávněn o neplatnosti volby rozhodnout.

[14.] Opačný výklad zastávaný odpůrci 2) a 3) neodpovídá doslovnému znění citovaných ustanovení ani úmyslu zákonodárce, o němž svědčí rovněž důvodová zpráva k zákonu o

volbě prezidenta republiky: „*Soud může posoudit, že volební proces neproběhl v souladu se zákonem a je třeba opakovat celou volbu prezidenta znovu (tím umožnit vstoupit do volebního procesu např. i novým kandidátům), anebo že není třeba opakovat znovu celé volby, ale pouze jejich část, a to od úkonu, kde nastalo pochybení*“ (důvodová zpráva je dostupná na www.psp.cz).

[15.] Po ověření podmínek k projednání a rozhodnutí věci Nejvyšší správní soud přistoupil k meritornímu posouzení návrhu.

[16.] Jak plyne ze shora provedené rekapitulace návrhu, jádro uplatněných námitek směřuje proti způsobu, jakým vedl zvolený kandidát Miloš Zeman a jeho volební tým svou volební kampaň. Navrhovatel upozorňuje na neetičnost volební kampaně a vyjmenovává celou řadu lží, které v průběhu kampaně Miloš Zeman vyslovil, případně s těmito nepravdami přišel někdo z jeho týmu.

[17.] K tomu je třeba nejprve uvést, že zákon o volbě prezidenta republiky v § 35 odst. 1 definuje volební kampaň jako jakoukoli propagaci kandidáta na funkci prezidenta republiky a volební agitaci v jeho prospěch, zejména veřejné oznámení určené na jeho podporu nebo sloužící v jeho prospěch, včetně jakékoli doprovodné akce, za které se poskytne nebo obvykle poskytuje úplata, pokud k takové propagaci nebo volební agitaci došlo nejdříve v den vyhlášení volby prezidenta ve Sbírce zákonů, anebo i před tímto dnem, jestliže taková propagace nebo agitace trvá i ke dni vyhlášení volby prezidenta ve Sbírce zákonů. Za volební kampaň se považuje i sdělení v neprospěch jiného kandidáta na funkci prezidenta republiky. Podle odstavce 2 téhož ustanovení volební kampaň „*musí probíhat čestně a poctivě, zejména nesmí být o kandidátech zveřejňovány nepravdivé údaje*“.

[18.] Je notorií, že smyslem volební kampaně je snaha aktérů politického boje o získání co největší přízně voličů pro své kandidáty a volební programy. Jejimi základními funkcemi jsou proto informovanost, identifikace a mobilizace. Je tedy zřejmé, že podstata volební kampaně spočívá v tzv. politické komunikaci, a to jak mezi kandidujícími subjekty navzájem, tak především mezi kandidáty (zejména politickými stranami) a voliči (potenciálními i skutečnými; k tomu blíže viz např. E. Bradová, *Od lokálních mítinků k politickému marketingu: Teorie a vývoj politické komunikace a volebních kampaní*, Masarykova univerzita v Brně, Mezinárodní politologický ústav, 2005). V podmínkách demokratického státního režimu a skutečně svobodných voleb je zcela obvyklé, že kandidáti a jejich stoupenci využívají vedení jak pozitivní, tak také negativní kampaně. Ostatně citovaná zákonná úprava výslovně zmiňuje vedení kampaně i v neprospěch jiného kandidáta na funkci prezidenta republiky, tedy negativní kampaň.

[19.] Jedním ze zákonných limitů (zejména) pro negativní kampaně je povinnost vést kampaň čestně a poctivě a především zákaz zveřejňovat nepravdivé údaje. Soud citované zákonné ustanovení interpretuje jako výraz zvýšené pozornosti zákonodárce ve vztahu právě k období volební kampaně, která se samozřejmě vyznačuje často velmi emotivní, napjatou a mnohdy i iracionální atmosférou. Rovněž je třeba připomenout, že ani v období volební kampaně nepanuje jakési „*právní vakuum*“, vyplňované výhradně volebním zákonem. I v období té nejžhavější fáze volební kampaně si všichni její aktéři musí neustále být vědomi toho, že se mohou dopustit porušení řady právních předpisů, a to nejen

z oblasti volebního, nýbrž také třeba správního, občanského, mediálního či dokonce trestního práva. Posláním volebního soudu proto není zastávat pozici jakéhosi monopolního ochránce korektnosti celého volebního procesu. Tento úkol totiž přísluší i jiným orgánům veřejné moci a je věcí jednotlivých kandidátů a koneckonců i voličů, aby se svým aktivním jednáním zasazovali o férovost voleb. Možnosti volebního soudu jsou totiž v této fázi volebního procesu poměrně limitované: jeho pravomocí je pouze rozhodnout o neplatnosti voleb, což je samozřejmě natolik závažný zásah do projevené vůle voličů, že k němu lze přistoupit pouze ve výjimečných případech.

[20.] Soud v souladu se svou ustálenou judikaturou k tomu, aby mohl vyhovět návrhu na neplatnost volby prezidenta republiky, používá postup spočívající ve třech krocích. Zjišťuje postupně, zda došlo k (1) nezákonnosti; dále hodnotí (2) vztah mezi touto nezákonností a zvolením kandidáta, jehož zvolení je napadeno, a konečně posuzuje (3) zásadní intenzitu této nezákonnosti, která musí v konkrétním případě dosahovat takového stupně, že je možno se důvodně domnívat, že pokud by k takovému jednání nedošlo, nebyl by kandidát zřejmě vůbec zvolen (srov. k tomu přiměřeně usnesení NSS ze dne 2. 7. 2004, čj. Vol 6/2004-12, č. 354/2004 Sb. NSS). Do rozhodnutí voličů jako suveréna může soudní moc vstoupit jen ve výjimečných případech, kdy vady volebního procesu způsobily nebo mohly prokazatelně způsobit, že by voliči rozhodli jinak a byl by zvolen jiný kandidát [nález sp. zn. Pl. ÚS 73/04 ze dne 26. 1. 2005 (N 17/36 SbNU 185; 140/2005 Sb.), kauza senátora Nádvorníka]. V tomto kontextu je však vhodné spolu s L. Fullerem připomenout, že „většina nespravedlností tohoto světa není páchána pěstmi, ale lokty“ (*Morálka práva*, Praha, 1998, str. 147), což přeneseně na volební soudnictví znamená, že k prohlášení voleb za neplatné nemusí docházet jen v případě jedné intenzivní protizákonnosti, nýbrž také u většího množství protizákonností slabších. Tvrzení navrhovatele o možné kumulaci protiprávních jednání M. Zemana a jeho týmu proto může mít určitou relevanci.

[21.] Jak soud konstatuje v usnesení sp. zn. Vol 15/2013, zákon neobsahuje výklad užitých pojmů „čestně a poctivě“ a soud toto ustanovení aplikující musí vycházet nejen z toho, jak jsou tyto pojmy chápány v běžném životě, ale současně musí i přihlížet k charakteru volební kampaně. Předmětné pojmy v prostředí voleb nelze ztotožňovat s dobrými mravy, tak jak jsou chápány občanským zákoníkem, ani je nelze posuzovat z hlediska soukromého práva a obecné morálky. Nedostatek etiky ve volební kampani ještě nemusí bez dalšího činit takové jednání protizákonným (srov. usnesení ze dne 29. 6. 2006, čj. Vol 45/2006-17, č. 963/2006 Sb. NSS).

[22.] V nyní projednávané věci se soud ztotožňuje s názorem navrhovatele, že řada tvrzení M. Zemana se mnoha lidem mohla jevit jako nekorektní, demagogická a některá dokonce lživá. Jak plyne z dalšího textu, M. Zeman a jeho tým využívali různé způsoby, jak si na svoji stranu naklonit veřejné mínění a naopak co nejvíce poškodit svého protikandidáta. Jak připomíná A. Schopenhauer, „často se stává, že kdo odchází z hádky jako vítěz, vděčí za to často ani ne tak správnosti svého úsudku při předložení svého výroku, jako chytrosti a obratnosti, se kterými je obhajoval“ (*Eristická dialektika*, Praha, 1991, str. 10). Soud nepovažuje za smysluplné pokoušet se analyzovat, zda tyto nezřídka velmi problematické způsoby byly používány spontánně anebo byly pečlivě připravovány předem. V konečném důsledku ani netvrdí, že nesměly být používány vůbec – samozřejmě s výhradou, že se nejedná přímo o lži. Pokud by totiž tyto ambice měl, stavěl by se do

pozice konečného arbitra slušnosti a etiky, což mu však nepřísluší. Jak vyložil Ústavní soud ve shora citovaném nálezu sp. zn. Pl. ÚS 73/04, požadavek čestného a poctivého vedení volební kampaně nelze vykládat z hlediska soukromého práva a obecné morálky, neboť jde o volební kampaň, která není ničím jiným než bojem o hlasy voličů a v jejím rámci jsou proto voličům předkládány často velmi emocionální a vyostřenou formou argumenty, které mají ovlivnit jejich rozhodování. Zdejší soud k tomu dříve rovněž uvedl, že i vyjadřování čistě subjektivních politických názorů, byť se týkají osoby konkurenta v politickém boji, nelze považovat za porušení poctivosti a čestnosti volební kampaně (usnesení sp. zn. Vol 9/2008). Osoby veřejně činné, tedy zejména politici, musí ostatně akceptovat větší míru veřejné kritiky než jiní občané (viz např. nálezy Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 367/03).

[23.] V nyní projednávané věci je pro soud velmi podstatná následující okolnost. Na každý (s dále uvedenými výjimkami) byť i neférový argument měl oponent v rámci kampaně šanci odpovědět. Argumentace užitá všemi aktéry prvních přímých voleb prezidenta republiky, a to včetně Miloše Zemana a jeho volebního týmu, v posledku podléhala kritickému posouzení ze strany voličů. Ti vnímají nejen obsah volebních prohlášení, ale i úroveň prostředků ve volebním boji užitých a rovněž případné účelové změny názorů jednotlivých kandidátů na jednotlivá témata. Jinak řečeno, v případech, kdy je namítána nekorektnost vedení volební kampaně některým z kandidátů, musí soud hodnotit nejen jednotlivé skutky (např. dehonestující tvrzení o protikandidátovi, šíření nepravdivých informací, osobní urážky apod.) z hlediska jejich závažnosti a intenzity (viz výše zmíněný přír. „*úderů pěsti nebo jen lokty*“), nýbrž také jejich *načasování*. Lze si tak - v obecné rovině - představit případy, kdy i protiprávní útoky menší intenzity mohou nabýt na významu při hodnocení korektnosti kampaně jako celku, pokud jsou učiněny v době, která protikandidátovi fakticky znemožňuje na ně jakkoliv efektivně zareagovat. Naopak zase může dojít k situaci, že i zjevně závažný „*faul*“, k němuž však dojde dlouho před hlasováním voličů, volební výsledek výrazněji neovlivní, neboť dotčený kandidát na něj může přiměřeným způsobem odpovědět a v konečném důsledku z toho třeba nakonec i politicky profitovat (podobně viz usnesení NSS sp. zn. Vol 5/2006). Jak totiž plyne z politologické literatury, „*výjimečně agresivní styl negativní volební kampaně může mít kontraproduktivní efekt, tj. může se obrátit proti jeho iniciátorovi a v důsledku snížit počet získaných hlasů ve volbách*“ (L. Cabada, M. Kubát a kol., *Úvod do studia politické vědy*, Eurolex Bohemia, 2002, str. 320).

[24.] Pokud proto navrhovatel namítá, že volební kampaň M. Zemana a jeho týmu se snažila prezentovat K. Schwarzenberga jako podporovatele sudetských Němců a „*kandidáta ne ryze českého*“, soud konstatuje, že tento způsob kampaně se sice může někomu jevit jako nevkusný či nekorektní, nicméně nelze jej bez dalšího současně označit i za protiprávní. Každá negativní kampaň je totiž zcela přirozeně zaměřena na zdůraznění slabých míst oponenta, byť se jedná o slabá místa třeba i jen zdánlivě. V tomto kontextu viděno většina tvrzení navrhovatele spadá právě do této oblasti. Z hlediska právního posouzení celé věci není rozhodující, že M. Zeman hrubě zkresloval a dezinterpretoval některé výroky K. Schwarzenberga. Z hlediska právního je nicméně podstatné, že na tyto výroky mohl K. Schwarzenberg a jeho stoupenci reagovat, což také činili.

[25.] Jiná je ovšem situace u dalších pochybení, která navrhovatel ve vztahu k volební kampani vytýká. Jmenovitě jde o celostránkový inzerát v deníku Blesk, který vyšel v první den druhého kola voleb prezidenta republiky (srov. Blesk, 25. 1. 2013, s. 9). Tento inzerát obsahuje přinejmenším jedno nepravdivé tvrzení, a to o poděkování kandidáta Karla Schwarzenberga B. P. za jeho podporu (k nepravdivosti tohoto tvrzení srov. vysvětlení Miloše Zemana v prezidentské debatě na ČT 1 dne 24. 1. 2013 a následné dementi Britských listů z téhož dne, viz <http://www.blisty.cz/art/67152.html>). Tím byl porušen zákaz uvádět o kandidátech nepravdivé údaje podle citovaného § 35 odst. 2 zákona o volbě prezidenta republiky. Současně byla porušena též povinnost dle § 35 odst. 3 téhož zákona, podle něhož „[p]ropagace nebo volební agitace šířené prostřednictvím komunikačních médií musí obsahovat informaci o jejich zadavateli a zpracovateli; to platí obdobně i pro sdělení v neprospěch kteréhokoli kandidáta na funkci prezidenta republiky“. Stejně tak byla lživá informace, šířená tentokrát týmem Miloše Zemana, podle níž jsou na zámku manželky kandidáta na funkci prezidenta republiky Karla Schwarzenberga nacistické symboly (<http://www.novinky.cz/domaci/291011-zeman-se-omluvil-schwarzenbergovi-za-reci-o-hakovych-krizich.html>). Za lživé pak lze považovat i tvrzení M. Zemana o tom, že Karel Schwarzenberg donutil T. B. vystěhovat se ze služebního bytu v zámku v Čimelicích. Uvedená toto tvrzení následně sama popřela (http://www.lidovky.cz/ze-me-schwarzenberg-vyhnal-z-bytu-lez-jako-vez-f4u-/zpravy-domov.aspx?c=A130123_135030_ln_domov_ogo).

[26.] V těchto případech došlo k porušení zákona, konkrétně v prvním případě § 35 odst. 2 a 3 zákona o volbě prezidenta republiky, v druhém případě § 35 odst. 2 téhož zákona. Tato porušení bezesporu měla racionální vztah ke zvolení kandidáta, jehož zvolení je napadeno. Soud má nicméně za to, že ve věci není dána třetí podmínka pro závěr o neplatnosti volby prezidenta republiky, totiž existence zásadní intenzity nezákonnosti. Lze jen připomenout, že protizákonnost musí dosahovat takového stupně, kdy je možno se důvodně domnívat, že pokud by k ní vůbec nedošlo, nebyl by kandidát zřejmě vůbec zvolen.

[27.] Intenzita porušení volebního práva ve vztahu k inzerátu v deníku Blesk je bezesporu mimořádně velká. Deník Blesk je nejčtenějším českým deníkem, jeho náklad se pohybuje kolem 300 000 kusů, každodenně zasahuje výrazně více než jeden milión čtenářů (<http://www.mediaguru.cz/2012/08/prodane-naklady-deniku/>). Inzerát vyšel v první den voleb, kandidát Schwarzenberg, v jehož neprospěch inzerát směřoval, tak neměl reálnou šanci na lži tam uvedené reagovat. Zadavatelem inzerátu byl bývalý důstojník komunistické Státní bezpečnosti, což byla klíčová represivní složka zločinného komunistického režimu (srov. zákon č. 198/1993 Sb., o protiprávnosti komunistického režimu a o odporu proti němu). Spojení zadavatele inzerátu s týmem zvoleného kandidáta Miloše Zemana však nebylo v tomto řízení prokázáno. Současně výsledek voleb ve prospěch kandidáta Miloše Zemana je tak výrazný, bezmála 500 000 hlasů (srov. oficiální výsledek voleb vyhlášený pod č. 25/2013 Sb.), že se lze domnívat, že přes vysokou intenzitu protizákonnosti nebyl inzerát s to změnit volební výsledky. Jinými slovy, přes vysokou intenzitu protizákonnosti nebyl inzerát s to zásadně zpochybnit volební výsledky. Soud se shoduje s názorem Ústavního soudu, podle něhož za porušení pravidel volebního procesu by měl být v první řadě sankcionován ten, kdo je způsobil. Hrozba zrušení výsledku voleb jako jedině možný důsledek je v takovém případě v rozporu

s ústavním principem přiměřenosti zásahu veřejné moci (takto citovaný nálezn sp. zn. Pl. ÚS 73/04).

[28.] Co se týče lži volebního týmu M. Zemana a jeho samotného ohledně nacistických insignií v údajném sídle manželky kandidáta K. Schwarzenberga a údajného vystěhování T. B. ze služebního bytu na zámku v Čimelicích, dopady těchto porušení zákona nebyly podle názoru soudu z hlediska načasování rozhodující pro konečný výsledek voleb, protože kandidát K. Schwarzenberg a jeho tým měli šanci tyto lži přesvědčivě vyvrátit, což v prvním uvedeném případě nakonec vedlo k tomu, že i sám kandidát M. Zeman posléze pochybení uznal a svému protikandidátovi se omluvil.

[29.] Lze tak uzavřít, že volební stížnost není důvodná. Jakkoliv se totiž soud ztotožňuje s řadou uplatněných námitek co do jejich skutkového vymezení, lze pouze v několika případech hovořit o protizákonnosti, přičemž tato zjištěná protizákonnost podle přesvědčení soudu nedosahuje takové intenzity, aby byla způsobilá zpochybnit výsledky voleb jako celku s ohledem na rozdíl téměř 500 tis. hlasů, o které obdržel vítězný kandidát více.

[30.] Ze všech uvedených důvodů Nejvyšší správní soud předmětný návrh zamítl.

[31.] O nákladech řízení soud rozhodl podle § 93 odst. 4 s. ř. s., podle něhož ve věcech volebních žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. února 2013

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu